

Aan de gemeenteraad

Behandeld door	Maaïke Hilhorst	Datum	7 april 2026
E-mail	ethos@utrecht.nl	Kenmerk	34131057
Type brief	Voortgangsbrief	Onderwerp	ETHOS-telling dak- en thuisloosheid
Bijlage(n)	-	Beleidsveld	Maatschappelijke opvang en Beschermd wonen

Geachte leden van de raad,

Graag informeren wij u over de ETHOS-telling dak- en thuisloosheid, waaraan de gemeente Utrecht dit jaar, samen met de andere U16-gemeenten, deelneemt. De telling vindt plaats op 12 mei 2026. Deelname aan dit onderzoek is opgenomen in de [Regionale Aanpak Dakloosheid U16 2024-2030](#), die door uw raad in februari 2025 is vastgesteld.

Doel van het onderzoek

In Nederland is het zicht op dak- en thuisloosheid momenteel beperkt. Bestaande cijfers van het CBS geven onvoldoende inzicht in specifieke groepen, zoals jongeren, ouderen en mensen die tijdelijk bij anderen verblijven. Ook in onze regio zijn de cijfers niet volledig. Door deel te nemen aan het landelijke ETHOS-onderzoek willen wij beter inzicht krijgen in de aard, omvang en kenmerken van dak- en thuisloosheid, zodat beleid, indien nodig, gericht kan worden ingezet.

Inrichting van het onderzoek

Het onderzoek wordt uitgevoerd door Hogeschool Utrecht (verder: HU) en het Kansfonds, waarbij de data wordt aangeleverd door zogenaamde telorganisaties. Om een zo compleet mogelijk beeld te krijgen, aanvullend op de data die opvangorganisaties en gemeenten al in hun bezit hebben, zijn diverse typen telorganisaties benaderd, zoals buurtteams, woningcorporaties, zorg- en welzijnspartijen, kerken en moskeeën, cliëntvertegenwoordigers en onderwijsinstellingen. Op deze manier beogen we ook minder zichtbare vormen van dakloosheid in beeld te brengen. Alle betrokken telorganisaties vullen een vragenlijst in voor iedere inwoner die in de nacht van 11 op 12 mei 2026 dak- of thuisloos is.

Vorbereiding op de teldag

Samen met de HU bereiden de gemeenten binnen de U16 zich voor op de teldag. In dit kader zijn potentiële telorganisaties geïnventariseerd en benaderd om deel te nemen aan het onderzoek. Op 11 februari jl. heeft een startbijeenkomst plaatsgevonden, waarbij bestuurders en managers van telorganisaties, samen met ervaringsdeskundigen en de HU, in gesprek zijn gegaan over het doel, de meerwaarde en de noodzaak van het onderzoek.

Voor telorganisaties organiseert de HU diverse online informatiesessies, waarin praktische toelichting wordt gegeven op de uitvoering van het telproces en de wijze waarop de privacy van inwoners wordt gewaarborgd.

Datum 7 april 2026
Ons kenmerk 34131057

Voor de gemeente Utrecht is een kopgroep van telorganisaties samengesteld. Deze komt periodiek bijeen om de voorbereidingen te coördineren, werkafspraken vast te leggen en de communicatie richting medewerkers en inwoners onderling af te stemmen.

Van inzicht naar resultaat

Belangrijke inzichten uit eerdere telrondes (o.a. regio Den Bosch, Leiden, Den Haag en Amsterdam) waren dat ongeveer 40% van de dakloze mensen jonger was dan 28 jaar en dat een derde van het aantal getelde dakloze mensen vrouw is. Een aanzienlijk deel verblijft niet in opvang of op straat maar in minder zichtbare situaties zoals bij vrienden, familie of vakantieparken. Deze inzichten benadrukken het belang van een brede beleidsaanpak gericht op zowel preventie als duurzame huisvesting, zoals door uw raad vastgesteld in de Regionale aanpak dakloosheid en het [Initiatiefvoorstel Utrecht geeft thuis](#).

De ETHOS-telling heeft in de andere regio's en ook landelijk bijgedragen aan de bewustwording van de omvang van dak- en thuisloosheid. Dit geldt nog extra voor de kleinere niet-centrumgemeenten; de telling laat zien dat dak- en thuisloosheid zich niet beperkt tot de grotere steden. In verschillende gemeenten heeft de ETHOS-telling dan ook geleid tot concrete verbeteringen in (uitvoering van) beleid zoals meer inzet op het voorkomen van huisuitzettingen en aanpassingen in regelgeving rond woningdelen (waar we in Utrecht al actief mee aan de slag zijn). Daarnaast is gebleken dat het onderzoek bijdraagt aan het versterken van de samenwerking tussen partners in het sociaal en fysiek domein, wat helpend is voor het opstellen van een gerichte aanpak op basis van de uitkomsten.

Planning 2026

Op 12 mei 2026 vindt de teldag plaats. Vervolgens verwerkt de HU tussen mei en november de telresultaten. Op 9 december 2026 worden de resultaten van deze telronde landelijk gepubliceerd. Wij zullen u na beschikbaarheid van de resultaten nader informeren over de uitkomsten voor (de regio) Utrecht. Daarnaast bieden wij u aan na de publicatie van het onderzoek een technische sessie te organiseren waarin u in de gelegenheid wordt gesteld onderzoekers te bevragen over de methodiek en de resultaten.

Wij hopen u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Utrecht,

de secretaris,

de burgemeester,